

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt negyedévre 1 frt Egyes számára 10 kr

Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Felolvas szerkesztő és lapfőlapadonos:

ISSEKUTZ JÁNOS.

Kiadó: **Papp György**, Gyulafehérvár

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Püsp. Lyc. nyomda
Gyulafehérvár.

Hirdetések díjszabály szerint.

Közügyülés.

Mult hó 29-én szép ünnepségnek voltunk tanúi. Érdem lett kitüntette, még pedig hosszú években át viselt buzgó és fáradhatatlan működés érdeme.

A hivatalos lapból nyertük értesülésünket arról, hogy Ávéd Jákó gymn. igazgató a közoktatás terén szerzett érdemei elismerésül a Ferencz József rend lovag keresztjével lett kitüntette.

E lovag-rend ünnepélyes átadásával városunk polgármestere biztatván meg, a közgyűlés egyetlen tárgyát Ávéd Jákó polgártársunknak az érdem-rend átadása képezte.

Délelőtt 11 órakor a számosan megjelent képviseleti tagok előtt a polgármester előadván a tárgysorozatban is említett egyetlen közgyűlési tárgyat, az érdemrendet átnyújtotta és rövid beszéddel üdvözölte a kitüntetettet, felemlítván azon érdemeket, melyeket a város közügyeiben kifejtett.

Ezután a város tiszti ügyésze a képviselő testület nevében következő üdvözlő beszédet mondotta el:

„Mélyen tisztelt képviselő testület!

Imént hallottuk ő felsége kegyelmes leiratát, melyben Á. J. tagtársunknak a közoktatás terén szerzett érdemei elismerésül a Ferencz József rend lovagkeresztjét adományozta.

E legfelsőbb kitüntetés által nemcsak tisztelt tagtársunk, hanem városunk közönsége is megtisztelve érzi magát, és pedig kettős okból érdekel minket, egyike ezeknek az hogy, a városi k. t. után adatik át, másika pedig az, hogy Á. J. tagtársunk

bokros teendői közepette is e város közügyében tevékeny szerepet játszott.

Ez okból a tekintetes képviselő testület óhájának kívánok eleget tenni azzal, hogy ezuttal rövid szavakban megemlékszem azon kitartó munkáról, melylyel a tiszta, józan, igazságos és szorgalmas törekvés egyesítése mellett Á. J. tagtársunk e város közéletében részt venni igyekezett.

T. közgyűlés! A midőn ő felsége a király tüntette őt ki, — nem vonulhatunk mi vissza attól, hogy őt ez alkalommal üdvözlöljük s azon óhajunknak adjunk kifejezést, miként maradjon meg azon kitartó, törekvő és részrehajlatlan munkásnak, a mint eddig volt, s hogy azon kitüntetést, melyet ő felsége adományozott, még hosszú évek során át büszkén hordozza.

Az éljenések megszűnése után Gróf Majláth Gusztáv erdélyi püspök ő méltósága emelkedett fel és tartalmas beszédben egyfelől a kitüntetettet üdvözölte, másfelől megköszönte a képviseleti tagoknak megjelenését, — különösen köszönetet mondott Gyulafehérvár közönségének azért, hogy minden egyes alkalommal tanujelét adja annak, miként a helyi róm. kath. gymn. érdekében mindent kész megtenni, és mert a róm. kath. vallás egyetemes lévén, vallás és nemzetiség nélkül öleli a haza minden egyes fiát keblére, de magyar lévén, egyedül a magyar hazának kíván élni.

A képviselőtestület hosszas éljenzéssel fogadta ő méltósága beszédét.

Ezután Ávéd Jákó emelt szót, megköszönve a kitüntetést, s ennek felsőbb helyre juttatása

végezt a polgármestert kérte fel. — Tovább folytatva, kiemelte azt, hogy az érdemrend megnyerésénél első sorban tantőhatóságának illetve a róm. kath. Status igazgatótanácsának és ennek elnöke Gróf Majláth Gusztáv ő méltóságának mond köszönetet, másod sorban a képviselő testületnek és polgártársainak, kik már kora fiatalságában őt habár ismeretlenül a képviselet tagjai közé választották, és így ezen új munkakörrel ruházták fel.

Igyekezett a multban eleget tenni a bízalomnak, s igyekezni fog ezután is megfelelni mindazon hivatásszerű kötelességnek, mely reá mint e város polgárára fog hárulni.

Ez után polgármester megköszönve a képviseleti tagok megjelenését, abbeli kérelme mellett, hogy püspök ur ő méltósága a közügyek tárgyalásánál többször élénk részt venni méltóztassék, a képviseleti közgyűlést feloszlatta.

Ez előtt tizenhatsz évre kell visszamennem, hogy egy pár körülménnyel e város akkori helyzetét megvilágítsam.

Mert a ki azt hiszi, hogy Gyulafehérvár városa mindig a csendes haladás, tehermentes és előre megfontolt biztos alapon haladott, az nagyon téved. E város egy pár évtizeddel előbb a süppedés szélén állott. Közigazgatása rozsz kezekben volt, hivatalnokai inkább a magánkerest, mint a hivatalos teendők után járnak. A város vagyona már-már elenyészőben, pénztára üres, erdeje kopár volt, szóval jövedelmi forrásai a hanyag kezelés

nek felel meg. Ha a szükséglet annyira megnövekszik, hogy egy gép nem képes elegendő erőt kifejteni, megindul a másik is, úgy, hogy a mi kis villamtelepünk városunkból fénylő tündérországot tudna varázsolni, mert hisz oly világítást tud létrehozni, a mi akkor támadna, ha 153,600 gyertyát nyujtanának meg egyszerre. Attól persze még messze vagyunk, mert hisz jelenleg csak 2000 izzólámpára van Gyulafehérvár berendezve, a mi azonban nem kicsinylendő dolog, mert hisz a vidéki városok közül még meglehetősen kevés adott otthont ennek a modern vívmánynak. Bizony hálásak lehetünk városunk vezérferfiainak, a kik lelkesedéssel karolták fel az új eszmét, és annak létrejövételéért minden lehetőt megtéve, szinte előre megvetették a jövő fejlődésének alapját.

Milyen bámulatos rend van ott kinn a gépek birodalmában, a hová mindent tudni vágyó, önmagával elégtelen ember kíváncsiságával kizárándokoltam. Talán azért, mert kevés kinn az ember, (hisz mindössze csak 4-en — 5-en forgalódnak a gépek körül) a gép maga pedig, még nem tudja, mi az a szocializmus, mi az a világszabadság, a népjog, és az . . . alkohol.

Vagy talán azért, mert egy olyan ember áll a kis telep élén, a kinek bámulatos intelligenciája, nagy szakképzettsége és óriási akaraterevével párosult lelki jósága, minden ellentétet ki tud egyenlíteni, minden nehézséget le tud győzni, minden akadályt el tud hárítani.

Elhagytam ezt a kis ideális köztársaságot, a hol mindenki dolgozik, és mindenki megelégedett, még a gépek is.

Kinut voltam megint a szabadban, a város végén. Az alkony kékes köddel borította be a még kopasz fák ágait. És a kékes párán keresztül mintha lelki szemem előtt látnám a modern Gyulafehérvárt, a mint majd a jövőben lesz, magasra épült palotákkal, széles, tündöklően kivilágított utcákkal, a melyekbe végig gördül korunk egy másik csodája: a villamos vasút.

TÁRCZA

A csodagép.

Gyakran, álmatlan éjszakákon, a mikor az egész város a napi munkától fáradtan pihen, és ráborul az örökké keringő földre az éjszaka borzalmas, kísérteties csöndje, — nyugtalanul forgolódom szegényes tekhelyemen, és képzeletem messze elkalandozik egy más világba, a honnan nincs több fölébredés.

Gondolko/om. Miért nem adatott meg az embernek, ennek a csodálatos alkotó erővel és akarattal megáldott organizmusnak, az az előjog, hogy a saját és mások munkájának a hatását, évtizedek mulva egy újja születés után ömaga megláthassa. Hisz ez volna a geniének, a nagy elmének, a kit csak a halál után tudtak méltányolni, az egyetlen és legigazságosabb jutalma.

Ha az a lángész, a ki először tudta felhasználni és gyakorlatilag értékesíteni a természetben rejlő villamosság erejét, felkelne százados sirjából, és végigpillantana a földön, nem e édesítené meg neki a pihenést az a tudat, hogy az ő gondolata szinte reformálta a világot.

Villamosság. Valahányszor ezt a szót hallom vagy kimondom, a belsőm szinte megremeg a csodálattól. A mit 100 év előtt még Istenkísértésnek tartottak, azt a mai kor praktikus és óriásilag fölvilágosodott embere a legkülönbözőbb dologra használja fel. Rajongok ezért a hatalmas erőért, a mely az emberiség szolgálatába szegődött, hogy szinte hihetetlen dolgokat produkáljon.

És én, a ki oly lelkesülten csüngök a természet szépségein, a ki annyiszor énekeltem rügyfakadásról, virág illatról, szívek szerelméről, én, — a fanatikus álmadozó, — nem tudtam megállni, hogy ki ne menjek oda, a hol a legnagyobb erő lakik, a villamos telepre.

A mig gondolatokba mélyedtem ballagtam kifelé,

a város végére, a képzeletemben szinte előre láttam azt a nagyszabású hatalmas méretű gyáriépületet, dübörgő gépekkel, sistergő, izzó kazánokkal, sok füstös arezt, verejtékes munkással.

De csalódás ért. Ime, előtttem állott két igénytelen, szerény külsejű épület, és egy magasba törő, karcsú gyári kémény, a melynek a füstje sem volt. olyan tömör, olyan szomorúan fekete.

A főgépész kalauzolása mellett beléptem a gépházba. A mi legjobban meglepett, a mire legkevésbébe számítottam: templomszerű, csillogó, derűs tiszaság.

Mozaikszerű márvány padló, fehér majolikával beakott falak, egy-egy sárgaréz kiszögellés, a melyből drótok erednek, és a közepén a két gép, az utólrabehetetlen lángész halbatatlanságot biztosító alkotása.

Csak az egyik kolo-szus működik csaknem zajtalanul avval a pontos, fáradhatatlan egyformasággal, a mely a gépet az embertől megkülönbözteti. És a mig a főgépész szíves magyarázatokkal szolgál, adatokat mesél, minden kis csvarnak a kötelességét, minden porozika létezésének az indokát elmondja, az én szemeim mereven odatapadnak a gépre, a sebesen forgó hengerkerékre, a három primár drótra, a mely a fejlesztett villamos áramot az egész városba kiveszi, mintha nem akarnám elhinni, hogy ez a mozgó vasorgánizmus öntudatlanul dolgozik, és odapazarolja áldásos munkáját a hálátlan emberiségnek, és nem kíván érte semmit, . . . semmit.

Mi lenne a földből, mi lenne az emberiségből, ha születne egy valaki, a ki a saját életét belehelne a gépbe, öntudatot adna belé?!. A gép lenne az úr a földön, és az ember lenne a rabszolgája! . . .

Fébe szakítottam elmélkedésemet, és megint odafigyeltem az érdekes magyarázatokra. Mi mindent megtudtam, a mi eddig titok és rejtély volt laikus agyammak.

Egy ilyen gözzel hajtott dynamógép 800 izzólámpát tud árammal ellátni, 4800 kis tüveggyömböt tud fénylő, világító nappá átváltoztatni, a mi 76800 gyertya fényé-

folytán annyira kiapadtak, hogy egyes hivatalnokai havi fizetésüket a várossal szerződéses viszonyban állott vámostól és más egyénektől leengedéssel kaphatták meg.

Ezen segíteni kellett, de bajos volt az ádáz harcokat megkezdeni, nem akadott senki, a ki szemébe merte volna megmondani a polgármesternek mind azt, a mit saját tapasztalatai alapján bátran előadhatott.

Nem alakult párt, nem is volt erre szükség.

1881-ik évben a képviselő testületbe új tagok is lettek bevélasztva.

Ez új tagok közül akadott oly ember, ki félre téve a félelmet, nyíltan lépett fel a képviselő testület gyűlésein.

Első sorban megbotrányozást keltett e fellépés, de már a legközelebbi közgyűlés alkalmával felhozott újabb sérelmek elősorolása alatt négyen voltak s köztük Ávéd Jákó, ki nyíltan és határozottan kárhoztatva a tanács munkálkodását, s kimutatta azt, hogy ha ez folyton így tart, a város oly helyzetbe jut, miként maholnap vagyontalanul községgé kell törpülni és sokszoros pótdóval kell fenntartsa magát.

E szavaknak meg volt a hatása, a tanács kezéből a pénztár ellenőrzése kivétetett, a gazdasági ügyek felülvizsgálatára is egy bizottság küldetett ki, mely bizottságnak Ávéd Jákó is tagja volt.

A bizottság munkálatainak megkezdése után nemsokára a polgármester hivataláról lemondott és ezzel vége volt a régi corumpalt korszaknak; kezdődött az új aera, mely egy boldogabb jövőt teremtett Gyulafehérvár életébe.

I R O D A L O M.

* **Képes Biblia.** Az ó- és új-szövetség történelme 50 színes képpel. Irta Hock János. Budapest, 1900. A szerző kiadása. Ára díszes vászontokban 4 korona. diszkótésben 5 korona. Megrendelhető utánvét vagy a vetelár beküldése ellenében Hock János „Képes Biblia” kiadóhivatalában Budapest, V., Hold-uicza 21. sz., valamint minden könyvkereskedés által. Kedves kis képes könyv ez, melynek szemlélete végig kalauzolja az embert a világ teremtésétől egész az ítélet napjáig. Otven állomása van a könyvnek (50 kép) s minden állomáson rövid, de tanulságokban bővelkedő magyarázatot olvashat a szemlélő a bibliai képekről.

E könyv megírására szerzőt a következő intenciók vezérlik:

„Szeretném a „bibliát” kezébe adni minden embernek, hogy annak minden szavát szívükben hordják mint egykor a barázdo kurucz hősök hordozták „Kempis Tamás imakönyvet” tarsolyukban. Szeretném, hogy ha a „bibliát” a földön minden ember ismerje s annak isteni igazságai fölött minél gyakrabban elmélkedjenek is.

E célból a akult Angliában a biblia-terjesztőtársulat. De e terjesztésnek nem egy nehézsége és veszedelme van. A tanulatlan ember kezében az a biblia gyakran egy oly veszedelmes, mint a fegyver a gyermek kezében. Nem tud behatolni mélységeibe és gyarló elméje megtéved az isteni kinyilatkoztatás titkaiba.

Ezért kell megválogatni és egyszerű magyarázatokban megismertetni még a köznéppel is a bibliának mindazon történelmi eseményeit, a melyek a Megváltás ígéretéhez kapcsolódnak és Jézus Krisztus isteni alakját és üdvözítő munkásságát megvilágítják.

E feladatára a legalkalmasabb a szemléltető módszer, amely képekben és egyszerű magyarázatokban hozzáférhető még a gyermek szívéhez és fantáziájához is. A hol a betű érthetetlen írás, ott a kép gyakran eleven hatás s az írást nem ismerők számára a bibliának egyetlen megismertetősi módja a festőművészet.

Már a tridenti szent zsinat intja a püspököket, hogy iparkodjanak megváltásunk titkait képek által szemléltetővé tenni, hogy ily módon is megtanulhassa a néphitének igazságait. (Sess. 25.)

Ez a szándék vezetett engem, midőn a nép számára 50 képben kiadtam a „Képes Bibliát.” Így akarom terjesztetni a művészettel a vallási igazságokat, hogy a kibén szemlélő lélek és érző szív lakozik, megismerje az Istent és az ő szent fiát, a mi Urunk Jézus Krisztust.

Képes biblia az ó- és új-szövetség történelmének 50 jelenetét mutatja be. remek kivitelű, színes képekben. Ugy e képek, valamint az általam írt szöveg az esztetizmus főegyházmegye által fölülvizsgálva és közrebocsátása jóváhagyva lett.

Hazánában még ilyen munka nem jelent meg s én kérem az Istent, hogy „Képes biblia” közelítse meg azt a szent célt, amelynek szolgálatában ezt a munkát, a magyar nép hittételeinek emelése végett közrebocsátom. Hock János.

Ajánljuk e mindenek felett kedves emlékkönyvet a szülők és tanítók figyelmébe, kik e mű ajándékozásával igen nagy örömet szerezhetnek gyermekeiknek illetve tanítványaiknak.

* **A Dedek-féle szentek életéből** megjelent a 6., 7. és 8. füzet. Ismételt volt alkalmunk e jeles művet a t. közönség figyelmébe ajánlani. Most, midőn az újabb három füzet fekszik előttünk, jól eső elégtétellel kell jelentenünk, hogy a vállalat a legvérmesebb reményeknek is megfelel. Illusztrációi, kivált a füzetek elejét díszítő teljes képek, valósággal művészi reprodukciók. A képek megválasztását különösen ki kell emelnünk, mert azokban bizonyos következetességet látunk. Nem csupán vallásos érzés, hanem a műélvezet is kellő kielégítést talál bennök. Ha a vállalat ily módon folytatja a megválasztást, akkor a Dedek-féle Szentek Élete, a mellett hogy az épületes irodalom kiváló alkotása, a régi és modern festők legkitűnőbb műremekeinek gyűjteménye, valósággal az egyházi művészettörténelem segédkönyve, a műpártolók szalonasztalának díszé lesz. A 6-ik füzetben Berettini sz. Martina című képet látjuk, mely a vallásos ihletet örökíti meg. A 7-ik füzet a realiztíusabb irányú Fr. S. Piombo sz. Agatháját, a 8-ik az oltárképek nagy mesterének, Sancheznek képét: a szervita-rend alapítóját mutatja be. Kiemelendők még a 6-ik füzetben a Szalézi sz. Ferenczet, Nolaszkói sz. Pétert és sz. Brigittát ábrázoló modern képek. A 7-ik füzetben sz. Balázs, Korsoni sz. András, Jeruzsálemi sz. Venorika és a Japáni vértanúk ábrázolásai, míg a 8-ik füzetben sz. Skolasztika és sz. Benedek társalgását feltűntető kép, meg sz. Apollonia klasszikus feje köti le figyelmünket. Elismeréssel kell adoznunk annak a bájos képnak, melyet a 6-ik füzet részére jeles illusztrátorunk Cserna Károly rajzolt meg s mely február havának jelképes magyarázatát képezi. Tudjuk, hogy a kath. egyház február havát a fájdalmas Szűznek szentelte. Ezt a gondolatot jeleníti meg Cserna rajza. A szenvedés virágai, a lotusz kaktusz és bogáncs által alkotott keretben a keresztfa tövében térdel a fájdalomtól megtört Istenanya; a keret felső mezéjében pedig fiának holttestemét tartja ölében. Az első kép a szerető, a másik a gondos anyát tünteti fel.

Ujdonságok.

Gyulafehérvárt, 1900. április 5.

— **Ipartestületi közgyűlés.** A gyulafehérvári ipartestület 1900. évi április hó 8-án d. e. 10 órakor az iparos olvasóköri helyiségében rendesévi közgyűlést tart, melyre az érdeklődőket ezezzel meghívja. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. A pénztári mérlegek és számadások megvizsgálása. 4. Az 1900 ik évi költségvetés megállapítása. 5. A kelő időben beérkező javaslatok és indítványok tárgyalása. Ha az első közgyűlés meghiúsul, akkor a második közgyűlés 1900. április hó 17-én d. e. 10 órára tüzetik ki ugyan csak az iparos olvasóköri helyiségében, melyre az egyes iparos urak külön meghívót nem kapnak és a közgyűlés megtartatik tekintet nélkül a megjelentek számára. Az ipartestület előljáróságáról. Gyulafehérvárt, 1900. március hó 28-án tartott üléséből. Pápin Viktor, elnök. Kádár Miklós, egyetemi titkár.

— **Esküvő.** Mint lapunkat értesítik, Csia Lázár kir. bir. végrehajtó polgártársunk kedves leánya Agnes vasárnap, f. hó 10-én esküvőjét tartja Nagyölyvösi Bifay Domokos gazdag földbirtokossal Mező-Madarason. Sok szerencsét és állandó boldogságot kívánunk a derék jegyespárnak.

— **Meghívó.** A gyulafehérvári huszfogyasztási szövetkezetnek ápr. 1-ére kitűzött évi rendes közgyűlése, mivel a tagok az alapszabályok megkívánta számban nem gyűltek össze, nem volt megtartható. Einnél fogva az igazgatóság a gyűlés megtartására új időpontul április 8-át határozta, a mely napon délután 4 órára az Európa szálló ebédlőjébe a tagokat ezennel összehívja. A megjelenendő tagok az alapszabályok értelmében érvényes határozatokat fognak hozni, ha még oly kevesen is lesznek jelen. Kíváncsok azonban, hogy a t. tagok tekintettel a megbeszélendő fontos érdekekre minél többen vegyenek részt a gyűlésen. Az igazgatóság.

— **Az erdélyi Iparpártoló szövetség.** Kolozsvárról írja tudósítónk: Az erdélyi iparpártoló szövetség a napokban Sándor József Emke t. alelnök, főnökár és országgyűlési képviselő elnöklése alatt népes gyűlést tartott. A gyűlésen több fontos és a hazai iparra nézve ugyszólván életbevágó határozatokat hoztak. Ezek értelmében az iparpártoló szövetkezet fel fog irni az összes erdélyi kaszinókhoz, azon kérést intézve hozzájuk, hogy mellőzve a külföldi termékeket, kizárólag és egyedül csak hazai iparcikkeket használjanak. Elnök kijelenti, hogy saját részéről a budapesti mágna-kaszinó vezetőségénél megteszi a lépéseket, kérve a magyar iparpártolását és előmozdítását. Ezután a gyűlés többek közt azt határozta, miszerint felszólítja a hazai czikeket termelő kereskedőket, hogy neveiket terjesszék be a

szövetkezethez s az így igátoltak kereskedelmi és ipari czikkeiket „magyar termelvények” jelzéssel láthatják el.

— **Mi minden szükséges egy embernek?** A születésnél: búleső, gyermekruha, később harisnya, cipő, kalap, játék; még később: iskola-táska, íróeszköz, ruha, azután: óra, láncz, evőeszköz, ágy, asztal, fésű, kefe, szappan, nyakkendő, keztyű, lámpa, konyhadény, butorok, bot, erűő, pipa, hegedű, kártya, szőnyegek stb. Mindezen tárgyak és más ezer és ezer minden szakmabeli ipari és kereskedelmi cikk szabott áron vásárolható egyetlen üzletben a hírneves „Párisi Nagy Áruházban” (Budapest Kerepesi ut 38.) a hol — mint az egész országban ismeretes — minden vevőnek, ki 10 frtért bevásárol, egy művészies kivitelű képet ingyen készítenek bármely fénykép után, csupán a díszes papírkeretért fizetendő 1 frt 50 kr. E világhírű áruház összeköttetése mindenkire csak előnyös lehet és különösen most az ünnepek és az utazások előtt kérjen mindenki árjegyzéket, melyből előre is meggyőződhetik, hogy jobb, szebb és olcsóbb árukat sehol sem vásárolhat. —

— **Kossuthnak leghívebb arcképe 1849-ből.** Remek kivitelű arcképe készült el a nemzet atyjának. Gróf Kreith Béla a budapesti Kossuth-múzeum alapítója, régen fáradozott azon, hogy a szabadságharc legnagyobb fiának képeit hiv reprodukcióban terjessze. Most jelent meg Kossuth Lajos életnagyság arcképe gyűjteményi fényképponyomatban. Ez a kép az eddigiek közt Kossuthnak legkötelesebb, leghívebb arcképe 1849-ből, tehát abból a korból, amikor küzdelmeinek és dicőségének zenithjén állott. Mint ilyen kétszeresen drága ereklye, mert ebből az időből nincsen róla hiven készült képtünk. Ezen az arcképen minden ott van, ami benne nagy volt: a tűz, az elszántság, a hazáért és nemzetért való rajongás, a szabadságérti lelkesedés és a lángész ihlete. Kossuth Lajos ilyen volt, csakis ilyen lehetett. Valóba nemes és hazafias szolgálatot teljesítettek azok, akik ezen legújabb Kossuth-arcképet a magyar közönség számára megteremtették. Ne hiányozzék ez a kép egyetlen házból, egyetlen körből sem. Ez életnagyság arckép ára csak 3 ft 40 kr. Az 1848–49-i ereklémúzeumban Budapest, IV., granátos-utca 14. Szabadságharczu. hőseinek és vértanúink emlékeinek e pantheonát támogatja mind, aki e becses képet megszerzi.

— **Utazási ösztöndíj a párizsi világkiállítás tanulmányozására.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdet két, egyenként 400 koronát tevő ösztöndíjra, oly ifjú iparosok számára, a kik az idei világkiállítás tanulmányozása céljából Párizsba kívánnak utazni. A pályázók felhivatnak, hogy okmányaikkal felszerelt kérésüket, a melyben a lakóhely, a családi állapot, eddigi foglalkozás, az esetleges tanulmányok és kitüntetések, valamint a pályázó nyelvismeretei feltüntetendők, tolyó évi ápril 20-ig a kamara irodájába (Kolozsvár belközép 3. sz.) nyújtsák be. Pályázhatnak oly ifjúk, kik a kamara területén születtek vagy illetékesek.

— **Gyümölcsértékesítés Erdélyben.** Gróf Bethlen Miklós hunyadmegyei főispán legutóbb értekezletet hívott össze Dévára, amelyen a megyéből számos földbirtokos vett részt, az erdélyi gazdasági egyesületet pedig alelnöke báró Jósika Gábor képviselte. Hosszas tárgyalás után határozatilag kimondták a jelen voltak, hogy „Transsylvania” név alatt Déva székhellyel s egyelőre 20 ezer korona alaptőkével gyümölcs és veteményértékesítő és feldolgozó szövetkezetet létesítenek amely e ész Erdélyre ki fogja terjesztani működését. A szövetkezet célja az erdélyrészi megyékben az utóbbi időben erős lendületet vett gyümölcs- és veteménytermelésnek nagyobb arányban való emelése, továbbá a gyümölcsnek és veteménynek szakszerű kezelése és feldolgozása által hazai piacunkról a külföldi terményeket kiszorítani s a hazai termelés számára a külföldön is piacot nyitni. A gróf Bethlen Miklós vezetése alatt álló végrehajtó-bizottság a szövetkezetbe való belépésre felhívást bocsátott ki, hogy a részjegyek csak 50 korona névértékűek legyenek s így a kisgazdának is módjában áll a vállalat alapításában részt venni. Az alakuló gyűlést áprilisban tartják meg. Darányi miniszter megengedte, hogy Déván központi faiskolát állítsanak, amely a gyümölcsnemesítés céljaira szolgáló oltványokat ingyen fogja kiszolgáltatni.

— **A dohány és a nikotin.** A legtöbb dohányos ember azt képzei, hogy a pipaszár végére tett tüllre nikotin rakodik le, pedig ebben a lerakásban nincs semmi más, mint füst. Hermann német vegyész az eddig elmélettel és közhiedelemmel szemben kimutatta, hogy egy métermázsza legerősebb dohányban három gramm nikotin van összesen, azaz 3300-szor akkora a dohány tömege, mint a benne levő nikotin. Azt kérdik erre a kételkedők, hogy mi okozza tehát az erős dohányosoknál a mérgezést? Hermann erre is megte-

A dohányban levő anyagok közt van egy veszedelmes mérge, ez a foszfor. Egy köbméternyi (légüres térben felített) dohányfüstben egy liter foszforsav van. Ez az a mérge, ami a tüdőt is megöli, nem pedig a nikotin, mely egészen ártalmatlan fűteté ég el.

Közigazgatás.

— **Az Első leánykiházasítási egyesület m. sz. márcz. hó 25-én** tartotta Schwarz Armin elnöklété alatt számos tag jelenlétében XXXVII-ik rendes közgyűlését. Az évi jelentésből kivesszük, hogy az 1899. évi kedvező és eredményes volt, amennyiben 14271 jutalékrész lett utonnan beírva, mely tekintve a múlt évi általános rossz gazdasági viszonyokat, kielégítőnek mondható. A belépési tagok, valamint a beírt kedvezményezettek tulajdoni számban a legfiatalabb korosztályokhoz tartoznak. Bizonyítja ez, hogy az intézet az új beíratásokkal fiatal, életerős elemet nyert. Az 1899. évi bevétel 2030452 k. 96 fillérrel, minden cizmetnél tetemes emelkedést mutatnak. A kiadások 864882 k. 18 fillért igényeltek, mely összegből különösen kiemeljük a nászjutalék fejében történt kifizetéseket 529750 k. 76 fillérrel. Ez összeg 206 tagra 756 kedvezményezett javára, melyek közt 19 árva volt, oszlik meg. A legkisebb nászjutalék 600 korona, a legnagyobb 10360 korona volt. Az évi bevétel többletéből 1000286 k. 76 fill., a matematikai díjtalálékhoz csatolandó, melylyel az 5120373 k. 78 fillérre emelkedik. Az alapszabályszerű javadalmazásoknak eleget téve a nászjutalék fel-emelési alaphoz 82642 k., a külön tartalékhoz 33056 k. 80 fill. és a hivatalnoki nyugdíjalaphoz 4000 korona utaltatott. A mérleg főösszege 5824869 k. 20 fill. ez 1610943 k. 82 fill. tartalékot, 1792811 k. e sörrendi záloglevelekben, továbbá két intézeti házban melyek 15114 k. 48 fill. leírása után 1496353 k. 78 fill. értékben vannak felvéve, végre saját kötvényekre adott kölcsönökben, kint levő díjkövetelésekben s pénzkészletben nyeri fedezetét. A közgyűlés az évi jelentést és mérleget teljességgel tudomásul vette és a felügyelő-bizottság indítványához képest az igazgatóságnak a felmentvényt megadta. A jegyzőkönyv hitelesítésével Steiner Ferenc és Rattay Károly urak bizattak meg. Mintán még Krisztinkovich Béla főmérnök szövetkezeti tag indítványa, hogy az igazgatóságnak, különösen Schwarz Armin elnöknek, a felügyelő bizottságnak jegyzőkönyvileg köszönet és elismerés szavazzassék, egyhangúlag elfogadtatott, következett az új választás. Az igazgatóságba Schwarz Armin, Kohn Károly, Dr. Wittmann Mór, Dr. Réich József, Eisler József, Herzfeld Zsigmond, Tsuk Sándor és Kohu Arnold hat évi időtartamra közfelkiáltással újból választottak. A felügyelő bizottságba szintén közfelkiáltással Dr. Alexander Bernát, Dr. Simonyi Zsigmond, Héger József, Wertheimer Albert, Weil Dávid L. és Zeifensieder József (új) egy évi időtartamra lettek megválasztva. A közgyűlés kívánságának megfelelően az elnök ajánlatára a visszalépett választmányi tagok ismét s Dietz Miksa, Láchnit János, Leichtner Benő, Prusziusky József és Steiner Armin mint új tagok választottak meg.

Nyílttér. *)

„Henneberg-selyem“

— csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendeltek, fekete, fehér s színes, 45 krtól 14 ft 65 krig méterenként. Mindenkinek postabér és vámmentesen, házhoz szállítva! Minták postafordultával küldetnek.

Henneberg G. selyemgyáros cs. és kir. ud. Zürichben. vari szállító

Hirdetések

Szám 7521—99 tlvki.

Arverési hirdetményi kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a szárszebesi Takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak Flesier János Mihaila s társai kuttalvi lakosok végrehajtást szenvedő ellen 200 ft tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kuttalvi 280 sztljkvben A + 8. 10. 12. 15. rsz., az 1388 sz. tljkvben A + 1 rsz., a 239 sz. tljkvben A + 1—11 rsz., a 368 sz. tljkvben A + 3 rsz., az 1401 sz. tljkvben A + 1. 5. 6. 8. 10 rszm. alatti fekvőkre 1453 ft becsárban az árverést elrendelte, és hogy a fenn megjelölt ingatlanok 1900 évi május hó 23-án délután 3 órakor kuttalva községházánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is elfog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §. ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. November 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak az 1881. LX. t. cz. 170 § értelmében a bíróságnál

történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkvi hatósága

Gyulafehérvárt, 1899 évi december hó 31-én,

A kivonat hitelességét igazolja

Nagy Kálmán kiadó.

Sz. 192 1900 bir. végr.

Arverési hirdetmény.

Alóírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. §. értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbíró 1899 Sp. 928/3 számú végzése által magyar-igeni Mikleá Nicolae végrehajtató javára m.-igeni Resmann György hagyatéka és Molnár Anna ellen 270 ft tőke, ennek 1899 év február hó 20-iki napjától számított 6% kamatai és egyéb törvényes járuléka követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság X/15—1899. lefoglalt és 302 ft-ra becsült többféle házbutorok, házi tárgyak, 6 darab tolluval töltött párna és 1899 évi termései körülbelül 160 veder borból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a V. 834/8—1899 sz. kiküldést rendelő végzés folytán helyszínen vagyis Magyar-Igenben a községháza előtt leendő eszközlésére 1900-ik év április hó 9-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, 1881. évi LX. tcz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsárban alól is eladtnak fognak.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelést megelőző kielégítéséhez tartanak jogot, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig a ő irt kiküldöttnél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni, mivel különben joguk nem fog tekintetbe vétetni.

A törvényes határidő ezen hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Az elárverezendő ingóságok vételára 1881. évi LX. tcz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Gyulafehérvárt, 1900-ik év március hó 22-ik napján.

Csia Lázár, kir. bir. végrehajtó.

Szám 7359—99 tlvki

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a szárszebesi Takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak Filimon Szimion és társai csügedi lakosok végrehajtást szenvedő ellen 75 ft tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a csügedi 101 sztljkvben A + 2. 3. rszm. a csügedi 197 sz. tljkvben A + 1. 3. 4. rsz., a csügedi 42 sz. tljkvben A + 1—5. 7. 8. 9. rsz., a csügedi 154 sz. tljkvben A 1. 2. rdszám alatti fekvőkre összesen 1011 ft becsárban az árverést elrendelte, és hogy a fenn megjelölt ingatlanok 1900 évi május hó 22-én d. e. 9 órakor Csüged községházánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is elfog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §. ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. November 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak az 1881. LX. t. cz. 170 §. értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkvi hatósága

Gyulafehérvárt, 1899 évi december hó 30-án.

A kivonat hitelességét igazolja

Nagy Kálmán kiadó.

Sz. 119—1900. végrh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alóírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy az abrudbányai kir. járásbíró 1900 évi V. 48/2 számú végzése következtében Dr. Mayer Ödön gyulafehérvári ügyvéd által képviselt zalatnai takarékpénztár javára Nicola Máté és társai abrudbányai lakosok ellen 560 kor. s jár. erejéig 1900. évi február hó 6-án fogatottított biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 815 ft-ra becsült 1 Vertheim-féle pénzszekrény, különféle házi butor, 1 zongora stb. álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az abrudbányai kir. járásbíró 1900 évi V. 48/2 számú végzése folytán 560 ft. tőke-követelés, ennek 1897. évi április hó 17 napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 73 ft 80 krtban bíróság már megállapított költségei erejéig Abrudbányán Nicola Máté alperes lakása leendő eszközlésére 1900 évi április hó 9 napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tcz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárban alól is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és fellifoglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. tcz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Abrudbányán 1900. évi mártius hó 9 napján.

Scherer Gáspár, kir. bir. végrehajtó

Propaganda meggyőződésből.

Valamely esemény valóságáról való teljes meggyőződést az abszolút bizonyosság adja meg. A hitetlen

Szent Tamás is a maga szemével akart látni, a maga kezével akart tapintani, csak akkor volt meggyőződve valamiről. Pellaux Róza, telegrafosnő Pomy-sur-Yverdonban, (Wadt Canton) annyiban különbözött e tekintetben Szent Tamástól, hogy hitt, mielőtt látott, de később annyira tisztán látott és annyira meggyőződött mindenről, hogy ez időtől kezdve hitében semmisen ingathatta meg. Már jó idő óta sokat és nagy elismeréssel beszélnek az emberek valami Pink-pilula nevű gyógyító szerről, a mely a betegség vagy a vérszegénység elgyöngítette embereknek visszaadja az elvesztett erőt. Szavabítható emberektől nyert fölvilágosítások után Pellaux asszony teljesen bizalommal beadta ezt a szert anyósának, özvegy Pellaux Jeanettenak. Az elért eredményről a következő levele ad fölvilágosítást:

— Anyósom — írja levelében — a legutóbbi tavaszon nagyon elgyöngült. Hosszabb idő óta annyira

fájt a gyomra, hogy semmi táplálékot nem bírt meg. Mivel orvosról hallani sem akart, mi magunk tettünk próbát mindenféle szerrel, de eredmény nélkül. De mert láttuk, hogyan gyöngült napról-napra, attól tartottunk, hogy egészen elveszítjük, a mikor végre egy asszony, aki ismerte a Pink-pilula jó hatását, azt ajánlotta, tegyünk próbát ezzel a pilulával. Az első skatulyának csak az volt a hatása,

hogy megjavította az emésztést, a mi legalább arra bírta rá, hogy tovább is használja a pilulát. A második skatulya jelentékeny javulást idézett elő és most, miután hat skatulyával fogyasztott el, annyira jól van, a mennyire egy hetvenéves asszony csak lehet. A mikor sógorasszonyom, aki nagyon vérszegény volt, anyjánál ezt az eredményt látta, szintén használni kezdte a Pink-pilulát. Most az ötödik skatulyánál tart, de már nem is a régi, annyira megváltozott. Azelőtt annyira gyöngött volt, hogy egyedül feleltőzködni sem tudott és egész napon át a pamlagon feküdt. Most vezeti a háztartást és legutóbb a mezőn is dolgozott. Több más ember, a ki szintén a Pink-pilulát használta, hasonlóképpen nagyon meg volt vele elégedve.

Ez bizonyára szép bizonyítvány a Pink-piluláról a mit meg is érdemel, annyi esetben gyógyította meg a vérszegénységet, sárgaságot, idegességet, valamint az általános kimerülést. A pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 ft 75 kr. és hat dohoz 9 ft. Magyarországi főraktár **Török József** gyógyszerárban, Budapest, Király-utca 12.

sám 6405—1899 tlvki

Arverési hirdetményi kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint telekkvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagyszzebeni fölhitelintézet végrehajtónak Munteán Florentina és Munteán Párasz-chiva falásztalvi lakosok végrehajtást szenvedő ellen 387 ft 17 kr. tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a limbai 88 sztljkvben A + 17—27 rdszám, alatti fekvők összesen 1905 ft becsárban az árverést elrendelte, és hogy a fenn megjelölt ingatlanok 1900 évi május hó 1-én d. u. 3 órakor Limba községházánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is elfog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8 §-ában kifejtett óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak az 1881. LX. t. cz. 170 §. értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkvi hatósága.

Gyulafehérvárt, 1899 évi November hó 26-án

A kivonat hitelességét igazolja

Nagy Kálmán kiadó.

Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszser ellentáll az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegenként árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszeráránál Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzése nélkül mint nem valódi utasítsa vissza. **RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT** cs. és kir. udvari szállító.

